

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIV. Vtrum in Quinta Synodo de Origene actum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A infanum & fatuum, Emeſe habitantem conſuli iubent. Vir ille faſtus ac inanis gloriae proculcanda cauſa moſteltiam ſuam delirationis ſimulatione tegebat, vulgoque pro morione habebatur. Is lupinorum, quos tum forte comedebat, ſymbolo uſus, aduentibus monachis ſignificavit, Origenem ingenio ſuo conſumum, cum altiora ſectaretur, in mare lapſum periiſſe. Hoc ipſo anno Origeniſmi ſuſpectum Macarium Hieroſolymitanum Patriarcham, priuſquam electionem ipſius ſuffragio ſuo Imperator roboraret, ſede ſua deturbatum fuiſſe narrat Evagrius: at in eandem aliquanto poſt reſtitutum, cum Origenem, Evagrium, & Didymum damnaret, ab eodem proditum eſt. Quamvis autem publice & privatim Origenes infamaretur, nihilo magis Origeniſtarum Palaſtinorum animi confederunt: cumque in Nova praecipue Laura ſecta ipſorum inualeſceret, ab Euſtochio Hieroſolymorum Epifcopo inde extruſi ſunt. In varias illi partes diſſeminati, multos dogmatis ſuis inſecutos ad opem ſibi ferendam pellexerunt. Impenſe fauebat illis Theodorus ille quem dixi Aſcidas, Iuſtiniani conſiliorum particeps, magnaque ipſi familiaritate conjunctus. Factum ille Euſtochij vituperabat palam, & in ipſum aulam commovebat. Atque hanc cogenda Quintae Synodi cauſam fuiſſe ſcribunt Evagrius & Nicephorus.

XIII. Coaſta Conſtantinopoli Synodo anno 553. multis in ea de Tribus Capitulis actum eſt. Quae ſingula huc referre quoniam non eſt noſtri inſtituti; dixiſſe hoc unum ſufficiat, renitente Vigilio, qui Synodi celebrationi pro viribus interceſſerat, & Tria Capitula denuo defendenda ſuſceperat, damnata illa nihilominus fuiſſe; & Vigilium Theodori, Ibae, & Theodoretii partes tuentem per libellum à ſe compoſitum, & Iuſtiniano miſſum, C quem *Conſtitutum* appellavit, & Concilio ſubſcribere recuſantem, in cuſtodiam fuiſſe actum, modicum ei panis & aquae fuiſſe ſuppeditatum, ut habet Anaſtaſius in ipſius vita, multoſque Epifcopos ex Illyricis praecipue & Aſiis, eandem ob cauſam ſedibus fuiſſe dejectos, exilio multatos, & modis omnibus male habitos; alios ditatos muneribus aſſenſum praebuiſſe: ſed Romanam demum Eccleſiam inter Oecumenicas, & legitimas Synodos Quintam, vel Vigilij ipſius, vel Pelagij, aliorumque Pontificum nutu admiſiſſe; & ab exilio, rogatu Narſeſis, reuocatum cum aliis Vigilium, dum Romam repeteret, in Sicilia obiſſe. Maniſteſtum itaque eſt ex Origeniſtarum altercationibus, & Pelagij ac Theodori Caſarienſis ſimulacris & odiis hos motus & turbas in Eccleſia extitiſſe. *Illud liquere omnibus credo, inquit Liberatus, per Pelagium Diaconum, & Theodorum Caſaream Cappadociae Epifcopo.* Libertat. Nicenar. cap. 24. *Quod etiam publice ipſe Theodorus clamavit, ſe & Pelagium viros incendendos, per quos hoc ſcandalum introiit in mundum. Domitianus ipſe Ancyranus Origenica doctrinae aſſertor, in Epiftoſa quadam ad Vigilium Papam, Origeniſtarum opera factum agnoſcit, ut Tria Capitula à Iuſtiniano damnarentur: teſtis Facundus Hermianenſis Epifcopus libr. 1. ad Iuſtin. cap. 2. Inuenit, inquit, deſideratam occaſionem (Haereticorum ſpiritus) ex favore quorundam, qui ſub nomine Chriſtiano latenter in Eccleſia gentile Origenis dogma ſectantur. Et quia per inſtantiam in ea religionis eoſdem profani dogmatis iterata damnatio eſt; hinc eius ſectatores exarſerunt aduerſus Eccleſiam, querentes, tam quacumque poſſent in miſſione turbare. Et hoc totum publicam notitiam non eſſugit: praeterea cum & Domitianus quidem Ancyrenſis civitatis Epifcopus Provinciae prima Galatia, qui ſuit ipſius Origenicae haereſis maniſeſtus aſſertor, per libellam quem ad beatiffimum Papam Vigilium ſcripſit, Deo extorquente confeſſus eſt, quod eius complices Origeniani, cum viderent non ſe poſſe proprium dogma defendere, neque ſibi quicquam ſpei de conſtituto reſtare, ad ultionem eorum quae contra Origenem geſta ſunt, haec Eccleſiae ſcandala commoverunt. Quod & clarius repetit libr. 4. cap. 4.*

XIV. Vtrum porro de Origene ac Origeniſtis in Quinta Synodo actum ſit, inſtelligendum eſt: nam de iis penitus ſimile ipſam nulla uſus circuitione Halloxius aſſeruit; & quae ante, vel poſt Concilium aduerſus Origenem geſta ſunt, ea multos vel odio Origenis, vel Imperatori adulantes, vel humanitus lapſos, in Concilio ipſo geſta ſcripſiſſe. Equidem ſic olim exiſtimaviſſe me fateor, quod jaſtari vulgo & credi ſolet, huius auctoritate Concilij damnatum fuiſſe Origenem, Origeniſque doctrinam, id Graecorum fraude fuiſſe conſectum, & in Evagrii hiſtoria forte inſertum. Ad id credendum his poſſimum rationibus permovebar: nullam in Actis Concilij Origenis extare damnationem, nullam apud Victorem Tununenſem, vel Facundum, horum temporum aequales, & rerum geſtarum teſtes. Verum re accuratius penſitata, actam in Synodo Origenis, Origeniſtarumque cauſam, ipſumque cum aſſectis, & dogmatis damnatum, & anathematis conſoſum fuiſſe non perſuaſus ſum modo, ſed quicumque etiam aliter ſenſerit, vel parum attentum, vel non ſatis prudentem eſſe oportere. Cauſas cur id crediderim has habui. Primum totius rei ſummam, & verba ipſa Anathematis ab Evagrjo relata eſſe video, quem totum Graeculorum agmen ſequitur, Auſtor Chronici Alexandrini, Georgius Syncellus, Theophanes, Photius in libello De Synodis, Nilus Rhodius, & Anonymi duo qui De Synodis quoque ſcripſerunt, quoſque in Canonici Iuris antiqui Bibliothecam contulit Henricus Juſtellus

vir clarissimus; Zonaras, Glycas, maxime vero Cedrenus, qui & Iustiniani Epistolam ad A
 Synodum repraesentat, in qua flagitat à Patribus, ut Origenem, Origenisque gregales
 damnent; & Nicephorus, qui Anathematismos in Origenem à Synodo vibratos ἀνωταθεί
 recitat. Cyrillus præterea monachus saepe iam à nobis citatus, qui Iustiniani ævo floruit, &
 res in Synodo gestas ignorare non potuit, Origenem in ea damnatum fuisse diserte docet
 in vita Euthymij, cap. 105. *Cum præcedente autem tempore, inquit, postea congregata fuisset Con-*
stantinopoli Quinta sancta Synodus, & Origenis ac Nestory dogmata fuissent ab ea perossa anathema-
te, & qui Novam Lauram tenuerant Origenista illine essent expulsi; & fideles & Orthodoxi Patres tur-
sus in eam migrassent, permittente mihi admirabili Iohanne Silentario, eo, inquam, qui erat Episco-
pus, discedo à Canobio, & ipse quoque versor in hac Laura. Et iterum in vita Sabæ, cap. ult. post
hac cum sancta & acumenica Quinta Synodus congregata fuisset Byzantiæ, Theodorus Mopsuestia, & B
Origenes, & una cum his impia de præexistentiæ & resurrectione dogmata generali fuerunt subiecta ana-
themati, & sic Hæreticis deinceps omni ablata libertate loquendi, divini Sabæ Laure, & universa fere
cum eis Palæstina, vicesimo tertio anno post illius mortem à gravibus hæresibus, & temporis acerbitate &
iniquitate respirarunt. Id fragmentum è vita Sabæ in Septima Synodo Act. 1. adducitur. Post
 annos vero octoginta quam Synodus illa Quinta celebrata est, ad Sergium Constantinopoli-
 tianum Patriarcham scribens Sophronius Hierosolymitanus Antistes de ea sic disserit:
 αὐτοὶ δὲ ἢ ἐπειρήσαντο ἢ ἀπέθεσαν ἀναθημάτων τὸν ὡσεὶ Ἰησοῦν ἡ ἀρετῶνα, & πάντα ἀπὸ τῶ ὀνειρεθῆ
 κομψοποιῶν, ἢ τὴν ἀναθεῶν ἀποθεῖας πᾶσι τοῖς ἰσχυράμασι, & αὐτοὶ ἢ οὐκ ἀπὸ τῶ ὀνειρεθῆ
 τα, ἢ πάντα ἀπὸ τῶ ἰλλωνεῶν ἢ πειρασθῆν, ἢ μὴ ἀλλὰ ἢ μὴ ὀνειρεθῆ ληρημετα. Confidit autem &
 in interitum projecti præcipue quidem insanum Origenem, & omnia ejus delicta scitamenta, & multiformi-
 C
 nis impietatis plenas lucubrationes; Evangelij item cum eo & Didymi dogmata, omnesque coram Gre-
 canicis & monistis, necnon & favulosis ineptias. Testatur idem Synodus Sexta Act. 17, & 18.
 Testatur & Constantinus Imperator in Edicto ad populum Occidentis partes incolentes:
 & Leo 2. Romanus Pontifex in Epistola ad Constantinum: quæ scriptiones duæ inter
 Acta Concilij ejusdem Sexti habentur. Testatur & Pseudo-synodus Quinisexta Can. 1. &
 Synodica litera Theodori Hierosolymitani quæ recitatæ sunt Actione 3. Synodi Septimæ;
 & Epistola Tarasij Episcopi Constantinopolitani, totiusque adeo Synodi Septimæ ad
 Constantinum & Irenen, quæ extat in Actione 7. Concilij ejusdem; & Anastasius Biblio-
 thecarius ad annum Iustiniani vigesimum sextum. Hæc ita manifesta sunt, ut nemo contra
 vel excipere, vel præscribere possit.

Quod ad Faciendum autem & Victorem pertinet; parum certe valere debet negativi, D
 ut vocant, argumenti auctoritas, cum ἐπισημνῶν argumentum in contrariam partem af-
 fertur. Acta vero Concilij cur de Origene sileant, mihi veri videtur perfimilis à Baronio
 allata ratio, mutilata ea & truncata fuisse. Facti auctores suspicatur ille Origenistas, qui
 Synodo præfuerunt, Eutychium Constantinopolitanum Patriarcham, qui cum carnis re-
 surrectionem tunc non admitteret, (quem tamen errorem postea Gregorij Papa, hoc tem-
 pore S. R. E. Diaconi & Apocristarij suasa ejuravit) merito in Origenismi suspicionem
 venit: Theodororum quoque Casariensem totius concertationis artificem. Quod ut de illo
 opinari promptum est propter spectatam hominis vafritiem, ita de Eutychio sanctissimo
 & candidissimo homine suspicari vix equidem possum. Concilij profecto hujus cum Græ-
 E
 & tum Latina exemplaria Macarj Antiocheni & Stephani studio fuisse vitiata declaravit
 Sexta Synodus Act. 14. & eorundem quoque adulterationem prædicavit Act. 19.
 sub finem. At Acta tamen Concilij etiamsi integra superesse demus, fatendum certe erit
 in Vndecimo ex Anathematismis, qui in Collatione 8. extant, Origenem inter alios Hæ-
 reticos anathema esse sanciri. Et in Collatione itidem quinta hæc leguntur verba: *Et mala-*
tos quidem etiam alios invenimus post mortem anathematizatos: necnon etiam Origenem; & si ad tem-
pora Theophrasti sanctæ memoria, vel superius aliquis recurrerit, post mortem inveniet anathematizatum.
Quod etiam nunc in ipso fecit & vestra sanctitas, & Vigilinus religiosissimus Papa antiquioris Roma. Af-
 ferit tamen satis fidenter Halloxius nomen Origenis in allata è Collatione 8. verba fuisse
 intrusum, & aliorum Hæreticorum nominibus subiectum, cum priore loco fuisset po-
 nendum. Quasi non etiam Theodoro Mopsuesteno Origenis nomen Cyrillus in loco
 mox è vita Sabæ deprompto subjunxerit, ut plura exempla referre supersedeam, in quibus
 nullo discrimine, nulla temporis habita ratione nomina recensentur. Alterum itidem lo-
 cum Collationis 5. fuisse consuetum, ut alias quasdam collationis ejusdem partes, arbitra-
 tur Halloxius, his impulsus argumentis; quod in prioribus Collationibus ne verbum qui-
 dem de Origene factum sit; & in Constituto probaverit Vigilinus neminem esse post mor-
 tem damnandum. Ad prius argumentum respondebit Baronius multas ab Origenista Syn-
 nodi huius particulas fuisse suppressas: alterum vero hac exceptione retundetur, docuisse
 quidem in Constituto Vigilium debere neminem post obitum damnari; at contrarium in
 Iudicato eundem statuisse.